

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 15 0 У 003472 18 Увп
Бања Лука, 6.12.2019. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Смиљане Мрша предсједника вијећа, Душка Бојовића и Страхине Ћурковића чланова вијећа, уз учешће Мире Мачкић као записничара, у управном спору по тужби Д.М. из Т. законског заступника малолетне дјеце М. и Л. Б. (у даљем тексту: тужиља), против рјешења број ... од 25.4.2017. године Фонда (у даљем тексту: тужени), у предмету остваривања права на породичну пензију, одлучујући о захтјеву тужиље за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Требињу број 15 0 У 003472 17 У од 9.10.2017. године, у нејавној сједници одржаној дана 6.12.2019. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Одбија се захтјев тужиље да јој тужени надокнади трошкове управног спора по основу таксе на тужбу и пресуду, а и трошкове таксе на захтјев за ванредно преиспитивање пресуде.

Образложење

Побијаном пресудом је одбијена тужба против уводно означеног акта туженог, којим је одбијена жалба тужиље изјављена на закључак Филијале туженог у Т. (у даљем тексту: Филијала Т.) број ... од 28.03.2017. године, којим је одбачен захтјев за остваривање права на породичну пензију М. и Л. Б. (погрешно наведено „М.“) из Т.

Одбијање тужбе образложено је разлозима да како је ранијим рјешењем Филијале Т. од 16.12.2016. године, истовјетан захтјев за остваривање права на породичну пензију одбијен са образложењем да отац дјеце П.Б. као осигураник, на дан смрти није имао 5 година стажа осигурања или 10 година пензијског стажа, које рјешење је постало правоснажно, те како је тужиља поново поднијела захтјев наводећи да је уз ранији захтјев из децембра мјесеца 2016. године предала сву неопходну документацију и да уколико тужени сматра да је потребно још нешто поднијети, да је о томе обавијести, правилно је закључком првостепеног органа одбачен тај захтјев, из разлога што је поступак проведен и већ одлучено о тој управној ствари поменути ранијим рјешењем првостепеног органа од 16.12.2016. године, што је правилно потврђено оспореним актом којим је одбијена жалба тужиље против тог закључка. При томе тужени није уважио жалбени приговор да је тужиљин невјенчани супруг настрадао од повреде задобијене на раду у смислу члана 50. став 1. тачка б) Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“ број 134/11, 82/13 и 103/15, у даљем тексту: Закон о ПИО), којом се повредом на раду сматра повреда коју осигураник претрпи на редовном путу од стана до мјеста рада и обратно, на путу предузетом ради ступања на посао који му је

обезбјеђен односно ради обављања дјелатности на основу које је осигуран, а стога што се у конкретном случају не ради о повреди на раду, јер је осигураник страдао испред своје куће као мјеста становања, од стране извиоца кривичног дјела -Тешко убиство, које се десило у вечерњим сатима око 20,30 часова, сходно чему је инспектор рада у свом записнику констатовао да није надлежан за сачињавање записника о тој незгоди, из разлога што се не ради о повреди на раду, већ је записник о том догађају сачињен од стране надлежног органа, то јест Министарства. Због тога нису испуњени ни услови за примјену одредбе члана 60. став 3. Закона о ПИО, јер губитак способности за рад није проузрокован повредом на раду, из ког разлога не произлази ни право на пензију осигураника без обзира на дужину пензијског стажа.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев) тужила побија њену законитост, наводећи да је њен невјенчани супруг, а отац малољетне дјеце чији је она законски заступник, трагично страдао при повратку од мјеста рада до мјеста становања, због чега се може недвосмислено закључити да је узрок његове смрти повреда на радном мјесту, у смислу одредаба члана 50. Закона о ПИО. Наглашава да је у жалби а и тужби, објаснила из којих разлога надлежни инспектор рада није био у могућности да попуни одговарајуће рубрике у обрасцу Извјештаја о повреди на раду, јер у конкретном случају искључива надлежност за обављање увиђаја поводом извршеног кривичног дјела убиства, припада надлежном окружном јавном тужиоцу и службеницима МУП-а Републике Српске, тако да су разлози објективне природе наметнули ситуацију да инспектор рада због ненадлежности није био у прилици да попуни одговарајући извјештај о повреди на раду, у складу са одредбама Правилника о садржају и начину издавања образаца за случај повреде на раду, професионалном обољењу и обољењу у вези са радом („Службени гласник РС“, број 66/08, у даљем тексту: Правилник) и Закона о заштити на раду („Службени гласник РС“ број 1/08. Стога се само због таквог формалног и процедуралног разлога, не може прихватити констатација да узрок смрти њеног невјенчаног супруга није повреда на радном мјесту. Додаје да је тужени, што је и раније истицала у поступку, пропустио да примијени одредбе чланова 52. до 57. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ број: 13/02, 87/07, 50/10, у даљем тексту: ЗОУП), јер уколико је сматрао да уз захтјев за остваривање права на породичну пензију није поднесена сва неопходна документација, требао је да јој као подносиоцу захтјева скрене пажњу на ту чињеницу, односно да је упозори да тај недостатак отклони у законом прописаном року, па како тај пропуст туженог није санкционисао суд у побијаној пресуди, тиме су учињене повреде правила поступка. Предлаже да се побијана пресуда преиначи тако што ће се оспорени акт поништити, или да се пресуда укине и предмет врати нижестепеном суду на поновно одлучивање, те такође да јој тужени надокнади трошкове управног спора по основу таксе на тужбу и пресуду у износу од 40,00 КМ, а и таксе на предметни захтјев.

Тужени у одговору на захтјев остаје у свему код разлога оспореног акта, истичући да су наводи захтјева без основа, тако да је побијана пресуда правилна, па предлаже да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, побијану пресуду, оговор туженог на захтјев, те остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе члана 39. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), одлучено је као у изреци ове пресуде из сљедећих разлога:

Из списка предмета произлази да је по захтјеву тужиле од 9.12.2016. године, за остваривање права на породичну пензију њене малољетне дјеце, иза смрти невјенчаног супруга П.Б., Филијала Т. рјешењем од 16.12.2016. године одбила тај захтјев,

констатујући да је именовани на дан смрти имао навршених 37 година 2 мјесеца и 8 дана живота, а укупан пензијски стаж му износи 4 године 6 мјесеци и 27 дана, у које није урачунато вријеме проведено у осигурању од 3 мјесеца и 20 дана јер за то вријеме нису плаћени доприноси за ПИО, а узрок смрти је извршено кривично дјело, па да тако на дан смрти и не би испуњавао услове за остваривање права на инвалидску пензију, сходно одредбама члана 60. Закона о ПИО, којим је прописано да осигураник има право на инвалидску пензију под условом да до дана настанка инвалидности има 5 година стажа осигурања или 10 година пензијског стажа. При томе је и констатовано да Извјештај о повреди на раду од 7.12.2016. године, који је достављен уз захтјев за остваривање права на породичну пензију није попуњен у складу са Правилником и Законом о заштити на раду, сходно чему чланови породице осигураника не испуњавају услове за остваривање права на породичну пензију прописане одредбама члана 69. до 78. Закона о ПИО. То рјешење је тужила примила дана 21.12.2016. године, на које није улагала жалбу, тако да је то рјешење постало правоснажно у смислу члана 13. ЗОУП-а, након чега је тужила по други пут поднијела захтјев за породичну пензију за своју дјецу, наводећи да је уз претходни захтјев предала сву неопходну документацију, па уколико тужени сматра да је потребно још нешто поднијети, да је онда о томе и обавијести. Одлучујући о том поновном захтјеву тужиле, Филијала Т. је закључком од 28.3.2017. године одбацила тај захтјев у смислу члана 113. ЗОУП-а, наводећи да је поменути претходним рјешењем те филијале од 16.12.2016. године већ одлучено о истој управној ствари. На тај закључак тужила је изјавила жалбу, која је оспореним актом одбијена као неоснована, а оспорени акт је оснажен побијаном пресудом, са разлозима који су већ изнесени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда је правилна, а самим тим и законита.

Како је о захтјеву тужиле за остваривање права дјецe на породичну пензију иза њиховог оца П.Б., већ одлучено поменути рјешењем Филијале Т. од 6. 12. 2016. године, које рјешење је постало правоснажно у формално правном смислу сходно одредби члана 13. ЗОУП-а, те како тужила у свом поновном захтјеву није навела никакве нове чињенице нити доказе, Филијала Т. је правилно донијела закључак, који чини правно јединство са оспореним актом, да нису испуњени услови за покретање поступка у смислу члана 113. став 2. ЗОУП-а, којим је прописано да ако орган поводом захтјева странке утврди да нема услова за покретање поступка, донијеће закључак о одбацивању захтјева странке, против којег закључка је дозвољена посебна жалба.

Имајући у виду да је тужила уз захтјев за остваривање права на породичну пензију, поднијела извјештај о повреди на раду, у којем је као радник који је претрпио повреду наведен отац њене дјецe П.Б. из Б., власник угоститељског објекта који се налази у улици Краља Александра у Б., а која повреда се десила дана 9.12.2016. године у Б. у 20.30 часова испред зграде гдје је становао у улици Алексе Шантића бб, при чему је именовани лишен живота кривичним дјелом, не могу се прихватити наводи тужиле да је повреда именованог настала на раду у смислу члана 50. тачка б) Закона о ПИО, то јест да је повреду претрпио на редовном путу од стана до мјеста рада и обратно, на путу предузетом ради ступања на посао који му је обезбијеђен, односно ради обављања дјелатности на основу које је осигуран, будући да та повреда и није у вези са радом, сходно чему ни инспектор рада није сачинио извјештај о повреди на раду, због ненадлежности.

Како је чланом 60. став 1. Закона о ПИО прописано да право на инвалидску пензију има осигураник код кога је губитак способности за рад проузрокован повредом ван рада, настао прије испуњења услова за старосну пензију из члана 41. тог закона (да

наврши 65 година живота и најмање 15 година стажа осигурања), под условом да до настанка инвалидности има 5 година стажа осигурања или 10 година пензијског стажа, па да у смислу става 3. тог члана осигураник код кога је губитак способности за рад проузрокован повредом на раду, има право на инвалидску пензију без обзира на дужину пензијског стажа, то неспорно и нису испуњени услови да се дјечи поменутог осигураника призна право на породичну пензију.

При томе је суд у побијаној пресуди такође правилно констатовао да првостепени орган приликом пријема захтјева за породичну пензију, није захтијевао додатну документацију нити је недостатак документације навео као разлог за доношење одлуке о одбацивању захтјева, сходно чему није основан ни приговор тужиље да је првостепени орган требао да поступи према одредбама члана 52. до 57. ЗОУП-а, јер није ни сматрао да је поднесени захтјев неуредан односно да није комплетан.

С обзиром на изнесено, овај суд налази да побијаном пресудом није остварен ни један од разлога њене незаконитости из одредбе члана 35. став 2. ЗУС, па се отуда, на основу одредбе члана 40. став 1. истог закона, предметни захтјев тужиље одбија.

Будући да је предметни захтјев тужиље одбијен, то јој сходно одредбама члана 49а. ЗУС-а не припада ни право на накнаду трошкова управног спора по основу судске таксе на тужбу и пресуду, које трошкове није ни тражила у тужби, тако да о тим трошковима није ни одлучивано побијаном пресудом, а такође јој не припада ни право на накнаду трошкова за судску таксу по основу подношења предметног захтјева.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић